

DE STICHTING ATROX.

Vertaling uit het italiaans van een informatiefolder over deze stichting, die de komende maanden in diverse steden in ons land een gifslangententoonstelling organiseert.

Met de naam Atrox duiden wij een groep natuuronderzoekers aan, die zich nu ongeveer tien jaar bezig houdt met het onderzoeken, verzamelen, bestuderen en kweken van reptielen, voornamelijk giftige slangen.

Dat onze liefhebberij is uitgegroeid tot een ware specialisatie, is te danken geweest aan het succes waarmee wij diverse soorten reptielen hebben gekweekt. Hieronder zitten dieren, waarover in vakbladen is geschreven dat ze binnen de kortst mogelijke tijd zouden uitsterven en dat ze zich niet zouden kunnen aanpassen aan het leven in gevangenschap.

Reconstructie van het levensmilieu van elke diersoort, kunstmatig nagebootste klimatologische omstandigheden, aangepaste voedingswijzen, aangepast licht en verschillende andere factoren hebben ons goede resultaten opgeleverd: 1. de voortplanting van de indiase cobra en ratelslangen; 2. het jaren in leven houden van de afrikaanse neushoornadder, mamba's, koningscobra's en koraalslangen. Resultaten die volgens de traditionele herpetologische wetenschap niet te verwachten waren.

Naast het wetenschappelijk, biologisch onderzoek wilden we een uitgebreide en betrouwbare documentatie aanleggen over de verhouding tussen de mens en deze dieren. Gedurende ons onderzoek hebben wij ons verdiept in de culturen van alle volkeren, zodat wij konden onderzoeken welke rol de slang

heeft gehad in de godsdienst, de volksgeneeskunst en de officiële medische wetenschap.

Het is ons gelukt hierover veel materiaal te verzamelen, waaronder volksverhalen en legendes, waarvan we de werkelijke oorsprong hebben proberen te achterhalen.

Bijvoorbeeld voor wat ons eigen land (Italië) betreft, was ons voornaamste doel de werkelijke gevaarlijkheidsgraad van onze Vipera-soorten t.a.v. de mens te onderzoeken en te publiceren. Bovenal vonden wij het noodzakelijk om het klimaat van angst en verschrikking, dat elk jaar weer geschapen wordt door de paniek zaaiende anti-addercampagne, tot normale proporties terug te brengen. Men moet weten, dat van het toch al zeer geringe aantal mensen dat gebeten wordt door een adder, hoogstens 3% overlijdt. Dit komt dan nog bijna altijd omdat de meest elementaire veiligheidsnormen niet in acht genomen zijn.

Een deel van onze tentoonstelling bestaat uit inheemse (italiaanse) dieren, waar behalve giftige slangen ook de ongevaarlijke soorten getoond worden, zodat de bezoeker duidelijk de een van de ander kan onderscheiden.

Wij denken dat wij met ons werk een belangrijke bijdrage kunnen leveren tot een bredere en diepere kennis van de wereld der reptielen, zowel didactisch, wetenschappelijk als cultureel gezien. Ons doel is dus het in de belangstelling brengen van slangen door middel van tentoonstellingen. Met de opbrengst van de tentoonstellingsinkomsten willen wij in Bologna het eerste studiecentrum voor reptielen op Europees niveau oprichten. Dit centrum zal open staan voor biologen en wetenschappelijk onderzoekers.

De slangen worden in aparte ruimten tentoongesteld. Bij elk dier wordt een beschrijving gegeven en in-

formatie verstrekt, die gewoonlijk op zulk soort tentoonstellingen niet gegeven wordt: de systematiek, de vangplaats en -datum, de geboortedatum, de werking en de gevaarlijkheidsgraad van het gif, de toepassing van het gif in medische therapieën in het heden en het verleden, de verhouding slang/mens, de funktie van het dier in godsdienstige rituelen, bijgeloven, vooroordelen, enz.

Als aanvulling op wat er gezien kan worden op de tentoonstelling zijn wij in het bezit van complete en betrouwbare audiovisuele documentatie, die gedurende de tentoonstelling bekeken kan worden. Deze documentatie kan ook geprojecteerd worden op scholen en overal waar het van belang kan zijn.

De inhoud van de documentatie betreft:

- verschillende momenten uit het leven van onze dieren in gevangenschap (voeden, gedrag, voortplanting, enz.).
- de slangen in hun eigen, natuurlijke milieu, waarbij al het materiaal wordt getoond dat verzameld werd over de relatie slang/mens in hun land van oorsprong (godsdienst, tempels, kwekerijen, gifextracties, shows, enz.).

Het bijzondere van deze tentoonstelling is dat:

- we een verzameling hebben die uniek genoemd mag worden in europa.
- er een aanvang gemaakt is tot een nieuwe houding t.o.v. giftige slangen.
- er een onderzoek gedaan is naar de aanwezigheid van giftige slangen in verschillende culturen.
- er wordt getoond hoe men het begrip "gevangenschap" moet opvatten.

Al deze punten zijn onderwerpen die zeker belangstelling opwekken bij het publiek. Het zijn onderwerpen die dieper ingaan op de problematiek dan andere, meer speculatieve dierententoonstellingen.

Wat wij naar voren hebben gebracht zien wij niet alleen bevestigd door de duizenden mensen die onze tentoonstelling hebben bezocht, maar ook door sympathiebetuigingen van belangrijke mensen uit de herpetologische wereld.

De tentoonstelling bestaat uit 80 houten terraria, waarvan de voorzijde bestaat uit speciaal, schokbestendig glas. Tussen de terraria en het publiek is een omheining geplaatst, die een minimale afstand van 70 cm garandeert. Bovendien zijn wij in het publiek aanwezig om informatie te verstrekken en de veiligheid te garanderen.

Van de volgende genera zullen slangen worden tentoongesteld:

<u>genera</u>	<u>aantal soorten en ondersoorten</u>	<u>herkomst</u>
<u>Elapidae</u>		
<i>Maticora</i>	1	Azië
<i>Micrurus</i>	2	Amerika
<i>Bungarus</i>	3	Azië
<i>Aspidelaps</i>	1	Afrika
<i>Naja</i>	12	Azië en Afrika
<i>Ophiophagus</i>	1	Azië
<i>Dendroaspis</i>	4	Afrika
<u>Viperidae</u>		
<i>Vipera</i>	9	Europa, Azië en Afrika
<i>Pseudocerastes</i>	1	Azië
<i>Echis</i>	3	Afrika en Azië
<i>Cerastes</i>	2	Afrika
<i>Causus</i>	1	Afrika
<i>Eristocophis</i>	1	Azië
<i>Atheris</i>	2	Afrika
<i>Bitis</i>	4	Afrika

Crotalidae

<i>Agkistrodon</i>	6	Azië en Amerika
<i>Trimeresurus</i>	7	Azië
<i>Bothrops</i>	6	Amerika
<i>Lachesis</i>	1	Amerika
<i>Crotalus</i>	11	Amerika

Bij vele soorten zullen, naast de volwassen exemplaren, ook de jongen te zien zijn.

Vipera berus en ondersoorten zijn in verband met de wet B.I.D. van de tentoonstelling uitgesloten. De niet-giftige slangen, waarvan op pagina 41 gesproken wordt, worden in Nederland niet ten toon gesteld. Wel worden een aantal *Lampropeltis*-soorten getoond, om de overeenkomst met *Micrurus*-soorten te demonstreren.

De tentoonstellingsdata staan vermeld op pagina 70 en 71.